

ALBINA

REVISTA POPULARĂ

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G.-I. P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodossiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă

Anul XIII.

No. 19

7 Februarie 1910.

ALBINA

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonam. în străinătate pe an lei 8
" " " pe 6 luni " 3 | Un număr 15 bani.
Pentru anunțurile 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

- I. Kalinderu*, Lintea (circulară).
Econ. D. Georgescu, Predică în Dumineca fiului risipitor. (Cu 2 ilustrațiuni).
Dr. Lux, Puterea insectelor. (Cu ilustrație).
Sofia Nădejde, Uța.
D. Teleor, Sfaturi igienice.
I. Dragoslav, Legenda lăcrămioarei. (Cu desemnuri originale de *D. Stoica*).
I. N., Negoțul cu melci.

CRONICA :

Corpurile legiuitoare.— Starea agricolă la finele lunii Ianuarie.—
Scrisoare către Redacție.— Cărți primite.

PAGINA GLUMEATĂ :

Stan Pățitul, Salba minunată. (Cu 8 ilustrațiuni).

SUPLEMENT :

Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor No. 17
dela 7 Februarie 1910.

Lintea.

Circulară adresată agenților Administrației Domeniului Coroanel.

Domnule Agent,

După cum știți, printre leguminoasele cele mai comune linteă este una din cele mai bogate în materii nutritive, fapt stabilit de analizele chimice.

Intr'adevăr din acestea rezultă că linteă conține la mie : apă 115, albuminoide 265, grăsimi 25, amidon și zahăr 580, săruri minerale 16; iar acidul fosforic, se găsește în cantitate de 9 gr. 7 la un kilogram.

Lintea este dar un aliment complet, de oarece conține în cantități îndestulătoare materiile trebuincioase organismului omenesc, pentru repararea perderilor și întreținerea puterilor.

Deși cunoașteți desigur cultura lintei, vă atrag totuși luarea aminte asupra următoarelor amănunte, cari învederează însemnătatea ei: Lintea cere o climă caldă și uscată; de aceea rabdă bine la secetă, mai bine decât mazărea, asupra căreia are superioritatea că este mai puțin atacată de gârgăriță.

Lintea se mulțumește și cu pământ mai sărac, ușor și călduros, dăr care să fie destul de bogat în var, curat de buruieni și bine mărunțit, fără a fi nevoie de gunoie.

Semănatul se face prin Aprilie, mai târziu de cât al mazărei, linteă fiind simțitoare la frig. Ca mod de semănare mai preferabil este cel în rânduri, la 30—40 c. m., spre a se putea plivi de buruieni, lucrare neapărată, pentrucă linteă crescând încet, poate fi năpădită de buruieni.

Lintea dă în mijlocie 10 hectolitri boabe la Ha. și 1000 Kg. paie, tot așa de hrănitoare ca și fânul și pe cari oile le mănâncă bine.

Față de cultura ei simplă, linteă este destul de bănoasă, putându-se vinde cu 30 lei suta de kg., nu numai în țară, dar și în străinătate; așa că, un hectar poate da în termen de mijloc, un venit brut de 250 lei aproximativ.

Ușurința dar, cu care se cultivă această legumă, și faptul arătat mai sus, că este foarte hrănitoare, sunt, cred, motive destul de temeinice pentru ca să îndrumați locuitorii noștri la cultura lintei, și să căutați, a face să devină un aliment cât mai răspândit printre ei, și chiar o marfă de vânzare.

Dealmintrelea, în precuvântarea ce am făcut cărticelei din

biblioteca populară a Domeniului Coroanei, intitulată «Laptele», am tratat destul de larg cestiunea alimentării locuitorilor, și niciodată, în desele mele călătorii pe Domenii, n'am perdut din vedere a vă reaminti, că una din grijile d-voastră de căpetenie, este de a îndrumă pe săteni, pe toate căile la o viață mai bună, începând prin ameliorarea nutrițiunii lor, care, dacă este hrănitoare și igienică, pe lângă că repară pierderile și le dă puteri noi de muncă, le și păstrează sănătatea și-i face mai apti pentru o muncă inteligentă și spornică.

Totuși constat cu părere de rău, că în multe părți varza acră, castraveții, ardeii, formează încă cu mămăliga, baza hranei țăranilor noștri și, mahnirea mea e cu atât mai mare, cu cât fiind des și în contact direct cu ei, aveți la îndemână toate mijloacele pentru ca, încetul cu încetul, să izbutiți a face să între în obiceiurile lor de a se hrăni mai bine.

Știu de pildă, că printre condițiunile contractelor de învoială, impuneți locuitorilor să aibă o mică grădină de legume; nu prevedeți însă și ce anume legume sunt obligați a cultiva, stabilind bine înțeles o proporție între diferitele feluri după importanța hrănitoare ce o au! Indreptând această lipsă, veți impune în primul rând: linte, fasole, mazărea, bobul și chiar cartoful; iar varza, castraveții, ardeii, pot rămâne foarte bine pe al doilea plan.

Nu se limitează însă aci rolul d-voastră, și, pentru a ajunge mai bine scopul urmărit, trebuie, pe cât puteți, să controlați, din când în când, nu numai modul de cultură, dar și dacă se servesc de legumele recoltate pentru hrana lor, cum și de modul în care le prepară.

Cred că nu e nevoie să insist mai mult, și că, deplini convingși de importanța acestei cestiuni, veți proceda astfel ca la viitoarele mele inspecțiuni, să am satisfacțiunea de a constata un adevărat progres și în această direcțiune.

Administrator, *Ion Kalinderu.*

Scrisoare către redacție.

9379

Primiți suma de lei cinci, costul revistei «Albina» pe anul al 13-lea.

Sunt foarte satisfăcut de această frumoasă revistă și nu o voi părăsi nici odată.

Pentru care urez conducătorilor ei viață fericită și îndelungată.

Cu profund respect, **Ion I. Mateescu.**

Cântăreț Bis. Sf. Impărați. Ploești.

Predică în Dumineca fiului risipitor.

Unde ajung copiii cari n'ascultă de părinții lor.

Și nu după multe zile adunând toate, fiul cel mai tânăr s'a dus într'o țară depărtată și acolo a risipit toată averea sa. (Luca XV. 13).

Fraților,

Domnul nostru Iisus Hristos a dat învățături potrivite pentru orice vârstă a omului, pentru ca omul să știe cum să se poarte în viață.

Prin sf. Evanghelie, citită azi, ni se dă ca pildă un om bogat, care a avut doi fii, dintre cari cel mai tânăr a cerut partea de avere ce i se cuvenea și tatăl lui i-a dat-o. După ce el a adunat tot, a plecat prin țări depărtate și acolo a cheltuit tot ce avea și pentru ca să nu moară de foame, după ce cheltuisese tot, s'a băgat păzitor de porci la un om bogat.

Văzând starea în care ajunsese și aducându-și aminte că la tatăl său servitorii trăesc mult mai bine de cum trăește el, s'a hotărît să plece înapoi la tatăl lui și să-l roage, ca să-l primească ca pe unul din servitorii săi.

Tatăl lui când l-a văzut, l-a primit cu bucurie și a făcut și ospăț mare, căci așa este inima de părinte, se înduioșează când vede lacrimile de pocăință ale fiului neascultător.

Și pentrucă adesea auzim sau vedem și azi tineri cari apucă pe calea fiului risipitor despre care se vorbește în sf. Evanghelie de azi, voi arată în vorbirea mea unde ajung copiii cari n'ascultă de părinții lor.

Fraților,

Copilul este dator să asculte pe părinții lui, căci mult folos va avea în viață.

Înțeleptul Solomon vorbește lămurit despre folosul as-

cultării copiilor de părinți, când zice: «*Ascultați, fiilor, învățătura părintelui și luați seama să vă învățați minte...căci și eu am fost fiul unui părinte bun și singur la mama mea, care mă învăță și-mi zicea: inima ta să înțeleagă cuvintele mele, păzește sfaturile mele și vei trăi. Nu uită și nu te abate dela cuvintele gurii mele.*» (Proverb IV, 1—5).

Vedeți cum vorbește înțeleptul Solomon despre datoria ce au copiii de a ascultă sfaturile părinților.

Dacă copilul n'ascultă pe părintele lui, nu poate să le urmeze nici sfaturile bune ce îi dă.

Ori cum ar fi un părinte, mai învățat sau mai neînvățat, cu purtări mai bune sau mai puțin bune, tot se pricepe el să dea un sfat folositor copilului lui. Chiar pe părinții cu apucături rele îi auzim zicând fiilor lor: «tată, ferțiți-vă de a merge pe calea pe care am mers eu, căci multe neazuri am suferit și aș dori să nu le mai suferiți și voi.»

Copilul neascultător de părinți învață tot felul de apucături rele, și cu aceea ce omul învață în copilărie, rămâne până la sfârșitul vieții.

Cât timp este sub ochii părinților lui, copilul tot se mai înfrânează dela răutăți, dar îndată ce părinții nu-l văd, își dă frâu apucăturilor lui cele rele.

Asemenea copii nu se rușinează a face cele mai uricioase fapte. Unii din ei se învață să fure, alții ajung să fie omoritori, de multe ori chiar ai părinților lor, cu gândul de a rămâne stăpâni pe averea părintească, pe care s'o cheltuiescă în desfrânări.

Sunt copii nărăvași, cari fură pe părinții lor sau le storc bani prin amenințări ori prin tot felul de motive, unii ca să învețe carte, alții ca să facă negustorii, și după ce au pus mâna pe bani îi cheltuiesc și nici carte nu învață, nici negustorie nu fac.

De aceea când au murit părinții, a căror avere le-a împușinat-o, toacă în scurt timp și aceea ce le-a mai rămas și ajung muritori de foame și slugi de multe ori la slugile părinților lor.

Ceva mai mult, cei ce duc viața numai în petreceri, își pierd și sănătatea și când ajung de nu mai au ce mânca, sunt și bolnavi de nu mai pot munci, așa că ajung cerșetori și mor pe drumuri și prin spitale.

Se găsesc printre asemenea copii, unii, cari după ce văd starea în care au ajuns, ar voi să se întoarcă înapoi la părinții lor, ca și fiul cel risipitor, dar, sau au lăsat pe părinți în sapă de lemn sau aceia au murit de întristare, așa că n'au unde se mai întoarce și își duc viața plină de sărăcie până la sfârșitul ei.

Nu poate fi durere mai mare pentru un părinte, de cât atunci, când vede că copilul lui în care își pusese toată nădejdea, este un rău și risipitor, este un om, care îi va

Fiul risipitor păzind porcii...

Intoarcerea fiului risipitor

(După o *Evanghelie* tip. 1642, reproduse în „Bibliogr. românească de Bianu și Hodoș”).

necinsti numele, nu numai cât va trăi părintele, dar și după ce el va trece din această viață.

Câți părinți n'au intrat în mormânt înainte de timp, din cauza amărăciunii aduse de fiii lor neascultători! Câți n'au ridicat către cer cele mai grele blesteme contra fiilor celor răi!

Și blestemele părinților, când sunt drepte, ajung pe copii, căci nu de geaba se zice în rugăciunea binecuvântării nunții: *binecuvântarea părinților întărește temelile caselor fiilor, iar blestemul părinților risipește temelile caselor fiilor.*»

Fraților,

Din cele spuse și din cele citite în sf. Evanghelie înțelegem unde ajung fiii cari nu sunt ascultători părinților lor. Ei își pierd cinstea, averea și sănătatea, ajung furi sau omorători, necinstesc numele părinților și îi bagă în mormânt înainte de timp.

Câte odată și părinții sunt vinovați, căci nu se îngrijesc să ferească pe copiii lor de mici să nu se învețe cu apucături rele. Mai de multe ori însă sunt vinovați copiii, căoi îndată ce au ajuns mai mari și au scăpat de supravegherea părinților, în loc de a le urmă sfaturile, se înhăitează cu tot felul de oameni sau copii răi și așa se fac și ei răi căci răutatea atrage totdeauna mai mult decât binele.

Este dar de datoria părinților să-și facă în frica lui Dumnezeu datoria către copiii lor, este și de datoria copiilor să respecte pe părinți și să le asculte sfaturile.

Dacă fără voia lui sau dus de amăgirile lumii un tânăr sau o tânără au apucat pe căile cele rele, când mintea i-s'a luminat și i-a arătat prăpastia către care merge, atunci să se întoarcă la părinți dacă îi mai are; iar de nu-i mai are să se întoarcă către D-zeu, care este părintele tuturor și cu inima zdrobită să zică: *Tată sau D-zeule, am greșit înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă numi fiul tău, primește-mă ca pe una din slugile tale și atunci părintele ori Dumnezeu, care este întru tot milostiv, îl va primi și-i va arăta calea pe care să meargă*

Econ. D. Georgescu.

— Mult trăești, multe pătimești; multe greșești, multe înveți.

A. Pann.

Puterea insectelor.

Dăm aci niște figuri cari vor vederă pipăit ce sunt în stare să facă niște vietăți așa de mici și ce putere ne-ar trebui să facem isprăvi la fel, după mărimea noastră.

Félix Plateau și de Lucy s'au îndeletnicit cu astfel de măsurători și-au găsit chip a ne aretă foarte bătător la ochi puterea insectelor și-a altor găngăni mici, făcând socoteală ce ar trebui să rădice sau să tragă un om sau un cal, ca să aibă putere cât cutare sau cutare insect.

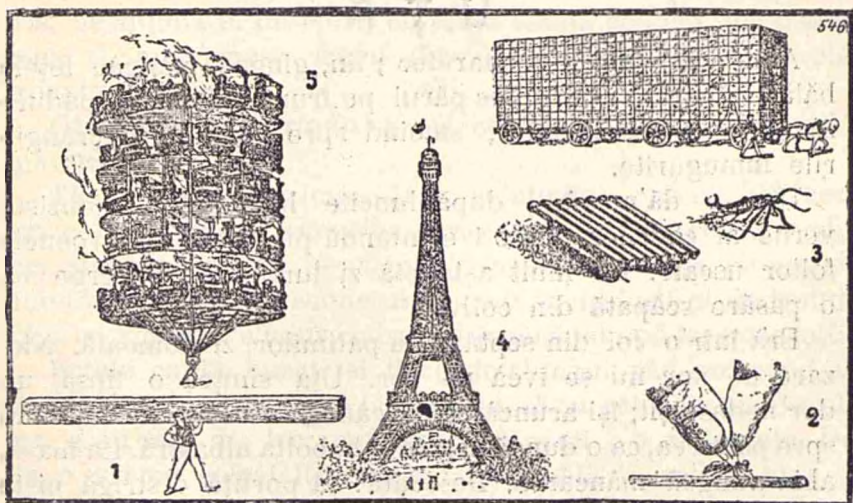

Fig. 2 ne arată o muscă ținută de aripi și care ridică lesne cu ghiarele un chibrit pe care l-a apucat. Un om, ca să facă la fel, ar trebui să ducă pe umăr o grindă lungă de 8 m. 50 ctm. groasă de 40 ctm. și lată tot pe atâta. (Fig. 1).

Urechelnița poate lesne târi opt chibrituri legate, așa cum se vede în fig. 3. Un cal, ca să facă ispravă la fel, ar trebui să tragă o căruță în care să fie clădite 330 de grinzi așa de mari cât cea de care am vorbit mai sus, așa cum se vede sus, în colțul figurei, lângă numărul 546.

În fig. 4 vedem că un om, ca să facă o săritură asemănătoare cu a purecelui, ar trebui să sară de jos pe vârful turnului Eiffel. (la 300 de m.); căci pentru purec e jucărie să sară la înălțime de 200 de ori cât a sa.

Uriașe e puterea mușchilor cu cari stridia sau scoica își strânge căpacele. Stridia învinge o greutate de 15 Kgr. Un om, ca să facă la fel, ar trebui să ție pe mâini o clădire pe care să stea 80 de locomotive mari, cum se vede în fig. 5.

Se știe că, dacă punem o cărămidă pe spatele unui gândac, cărui îi zicem Boul domnului, acesta, în loc de-a cădea zdrobit, făcut piftie, se încordează și-o mișcă.

Lucrul nu e tocmai așa de minunat, cum pare sunt multe de ținut în seamă; dar, ori cum, e bine aretat faptul; în sine

Dr. Lux.

U Ț A

Adie vânt cald primăvaretec; lin, gingaș, mângâie fețele bălăi, răsfirându-le duios părul pe frunte. Dinspre pădure zâzâe șuer ademenitor, smoind spre poienile și crângurile înmugurite.

Uța se dă'n vânt, după luncile broatecii și frunzișul verde al codrilor, unde i se'nfundă picioarele în troenele foilor uscate. De mult așteaptă zi luminoasă s'alerge ca o pasăre scăpată din colivie.

Eră într'o Joi din septămâna patimilor, zi domoală. Nici zare de nor nu se ivea pe cer. Uța simțea o lipsă, un dor nedeslușit; își aruncă ochii, când la seninul vioriu, când spre pădurea, ca o dungă negrie sub bolta albastră. La masă, abia atingea mâncarea. De odată: la porțiță o strigă niște fete, cât le ține gura:

— Uțoo! vin'o cu noi s'aducem bureți.

Copila lăasă lingura din mâna și înviorată zice:

— Mămuță, trag și eu o fugă la pădure.

-- Ce să cauți! Nu vezi c'avem treabă?

— Ba zeu, lasă-mă! O să culeg și flori, mâine scoate sfântă cruce și noi ce ducem la biserică?

— Când îți abate ție, numai es eu la capăt; mergi, dar să vii cât te văz.

— Las'că viu.

Pe cărarea satului, vișinii ninși de flori se desfătau în floarea razelor calde. Păseri prevestitoare de vreme bună ci-ripeau, croind văzduhul în lung și'n larg.

Niciuna dintre copile nu cunoștea atât de bine tainițele

codrului, poienele cu fragi, tufele de zmeură și mure ca Uța. Toată vara cutreeră luncile, ca o ciută, nime reă potecile de pe felul copacilor, de pe fața foilor, mai verzi ori mai stinse. Ici un fag înfrățit cu trei tulpini ; mai dincolo un mesteacăn îngemănat; în altă parte o salcie, ce-și încovoiaie crengile, făcând ca o boltă de biserică,—toate îi aretau cărarea pe unde să se'ntoarcă. În altă parte un trunchiu lungit ca o laiță o ademenea la odihnă. Uța nu selăsă 'nzădar rugată: stă, de-și mănca bucata de mălaiu, cu atâta poftă și gust ca o felie de cozonac. De multe ori mergea singură, nu se temeă de loc. Nici unei copile din sat nu-i e atât de dragă pădurea, nici una nu-i simte așa de adânc frumusețea. Vara, când merge cu vitele la păscut, pe furis, se afundă în desișuri, cu toată teama ce-i eră de pădurar. O ademenesc fragii din poiene, smeura și murele coapte.

Cântând și fugărindu-se cu celealalte fete au ajuns la pădure.

Tăcut, liniștit și impunător, se'ntindea codrul, cât vezi cu ochii. Printre frunzele uscate se iveau, ici-colea, deditei și foi de viorele. — Copilele încep a se strigă pe nume, înteețite mereu de resunetul limpede și deslușit al codrului. Nici un zgomot; singur codrul își îngână tot mai tare oaspeții.

Fetele caută bureți și flori de-alungul pădurei când afundându-se, când eșind lamargine, să nu rătăcească. Bureți nu erau mai de loc; culeseseră Țiganii c'o zi înainte. De la o vreme celealalte, văzând că umblă în zadar, zic:

— Uțoo, să ne întoarcem acasă, că nu găsim nimic!

— Păi, cum îți găsi pe unde i-au cules alții! Haidem mai departe, știu eu o poiană, să culegi viorele și ciobotelele cucului, cu brațul.

— Baiu! Noi nu mergem, face Ileana Rusului.

— Nici noi! Să ne rătăcim? !—fac toate într'un glas.

— Să te ferească Dumnezeu de neam fricos!

Și Uța supărată o luă razna înainte, gândind: «Las c'or veni ele pe urma mea.»

Din când în când, își strigă tovarășele și hoțul de codru îi răspundeă tot mai aidoma. Uța își zicea: «Vin ele că n'au în cotro.» Dela un loc începă a găsi bureți cunemiluita. Mai mergând un răstimp, a nimerit o poiană cu ghiocei și viorele. Când a văzut florile, a uitat de to-

vărășie și de vreme. Trecând poiana, dat apeste foi verzi de lăcrămioare.

«Prin margine sânt trecute,» și-a zis Uța, «găsesc eu mai înlăuntru»

Lăcrămioarele sânt florile Maicei Domnului. Se potrivesc pentru ziua de mâine. A făcut Uța un mănuchiul frumos de mărgăritare: albe și mirositoare stăteau florile sfoase printre foile verzi și late. În pădure, începea să întunece. Uța strigă iar tovarășile; dar în acea parte resunetul eră foarte slab, se auzea o îngânare nedeslușită. Mai reu! Uța nu mai cunoștea prin care parte a poienei intrase. Nedumerită, cam îngrijată, trecu poiana în curmeziș intrând în desișul pădurei, crezând că ese la margine. Mergând răpede înainte se tot întunecă și mai tare. Uța credeă că înoptează. Dela o vreme, a dat într'un desiș beznă, negru ca funinginea, par'că eră în fundul pământului. Uța simți cum i se ridică părul în cap măciucă; pielea i se încreți, par'că ar fi intrat, pe la Bobotează, în apă rece ca ghița. Fugea de groază, n'atingea pământul cu picioarele. Dela o vreme stătă o clipă locului. Iși făcū semnul crucei și'ngână! «Doamne, Maica Domnului, scapă-mă». Invărti ochii roată de jur împrejur, clipi des, i se părū că'ntr'o parte se vede un abur luminos. Fugărită de spaimă, începū a alergă într'acolo. De ce fugea mai tare, de ce zarea se deslușea mai luminoasă.

— Incepū a prinde curaj; inima se mai liniști din bătai: Uța gândi: «Slava Domnului! Acuși se isprăvește pădurea; de găsesc pe fete, bine; de nu, atâta pagubă! Nimeresc, eu, casa».

Când a eșit din codru, se'ngână ziua cu noaptea. Caută Uța 'n sus, caută 'n jos, la deal, la vale, pretutindene locuri necunoscute! Nici aceleași movili și vâlcele, nici dealurile depărtate nu se nimerau la vedere cu cele dinspre locul pe unde intrase. A luat-o răpede spre vale, în sfârșit a dat de-un drum. Se uită! Nu știă încotro s'apuce. Dă Dumnezeu și vede venind un om cu carul dela arat.

— Moșule, rogu-te, pe unde a-și apucă să es în sat.

— In ce sat, dragul moșului?

— In Costești. Is de-acolo.

— Apoi, fata unchiașului, aici ești pe Stănțești. Până la Costești mai e un deal, o vale și limbă de pădure; nu poți merge singură asupra nopței. Cum ai rătăcit pe-aicea?

— Uit'e: am fost în pădure și m'am răslățit de tovarășe.

— Te-ași lua la mine, dar stau departe. Hai până co-lea la canton; e o femeie a lui Dumnezeu; te-o primii să mâi, dimineața, pân la ziuă; trec dela noi care, te-or duce.

Mătușa Ileana, suflet bun, a primit'o pe Uța, i-a dat mâncare, i-a așternut și-a culcat'o. Doborâtă de osteneală, a dormit Uța ce-a dormit. De cum au început a cântă cocoșii, ca mai ba să 'nchidă ochii, de grije!

— Biată mămuță o crede că m'au mâncat lupii! Imi spune ea să bag seamă să nu m'afund în pădure, că pot rătăci. Codrul te ademenește ca și apa. De nu-mi arălă Maica Domnului zarea luminoasă, ce mă făceam eu?!

Acum, nu-mi e de alta, numai de săraca mămuță: Foată noaptea n'o fi'nchis ochii!

Doamne, de ce n'are putere gândul s'alerge și să-i spuie că sânt aci! De s'ar face odată ziuă, să plec! Acuma văz eu, cât e de înșelătoare pădurea. Mai ici o floare, mai co-lea alta și te pomenești în inima codrului ca bietul tată de a stat trei zile și-a mâncat numai mu-guri de copac!

Am avut noroc că n'am înnoptat de tot; altfel cine știe? apucam în partea care duce, cum spune buna, tocmai la munți.

Acolo imi rămâneau oasele! Sărmana mamă, tare-mi pare rău de spaima ce i-am făcut! Cel puțin duc flori din bielsug. O să las un mănuchiu și mătușei Ilenei. Dânsa, la o palmă de pădure, dar nu are fată să-i aducă. Când o vede mama c'am venit, de bucurie n'o să mai mă bată!

Sofia Nădejde.

A V I Z

Administrația Cassei Școalelor pune la dispoziția d-lor învățatori și d-nelor învățătoare titulare, cum și cucernicilor preoți «Răsboi de țasut» în dimensiuni convenabile pentru ori-ce casă țărănească, sistem Cassa Școalelor. Se găsește la C. Sc. cu prețul de lei 45 fără accesorii; cu lei 85 cu accesorii. Pentru cei ce ar voi accesoriiile de urzit și depănat, prețul este de 140 lei.

Cassa Școalelor are în depozit spete de oțel și ițe ceruite.

Se dă pe credit învățătorilor și preoților, plătindu-se lunar câte 5 lei.

A se adresă adminlstrației Cassei Școalelor.

Sfaturi igienice

— Și, precum ți-am spus, zise medicul, paza pentru boale trebuie s'o începi dela piele, dela gură.

— Cum ?

— După cum au băgat de seamă doftorii, gura joacă un mare rol în viața omului, ea e poarta—ca să zic așa—pe care intră în om viața prin respirația aerului, prin mâncare și prin băutură. Cei mai mulți oameni însă nu știu nici cum să respire, nici cum să bea apă sau alte băuturi, nici cum să mănânce.

— De ce ?

— Fiindcă nu le-a spus nimeni. Așa, de pildă, pe timp de iarnă, când aerul e rece și vătămător plămânilor, cei mai mulți umblă cu gura deschisă pe drum și răsuflă chiar pe gură, ceea ce face că aerul rece intră d'adrepți în piept și poate urmări o mulțime de rele ca : tuse, răgușală, durere de plămâni și chiar boale mai grele, dintre care una numită pneumonie, te poate prăvăli în trei zile. Trebuie în vreme friguroasă să ținem gura închisă sau, la nevoie, să avem o batistă în dreptul gurei, ori s'o deschidem prea puțin, și să răsuflăm mai mult pe nas. Drumul ce-l face aerul trecând pe nas, e mai lung, și ajunge mai încălzit în plămâni.

— Dar cum să bem ?

— Sunt mulți cari beau apă rece când sunt infierbântați. Obiceiul e rău. Trebuie să așteptăm până ne mai răcorim puțin și apoi să bem apa și nu deodată, ci înghițind încet puțin câte puțin. E bine ca înainte d'a da drumul apei pe gât s'o mai ținem puținel în gură ca să se mai încălzească. Ceea ce facem cu băuturile reci, să facem și cu cele calde ca ceaiul, cafeaua, laptele, supa: nu trebuie să bem aceste lucruri prea ferbinte, căci face rău organismului. Unii atribuiă ca o pricină a boalei numită cancer faptul d'a bea apă rece după ceva ferbinte, sau ceai fierbinte după înghețată. Lucrul însă nu e dovedit; dar rău face în tot cazul. De asemenea nu trebuie să se abuzeze cu băuturile, de orice fel, fie chiar și numai apă, căci dilatează pânțele, adică îl umflă ca pe un cimpoi, și atunci omul nu numai că e urât ca înfățișare, fiind burtos, dar

are o adevărată boală de stomac de care se resimte tot organismul cu timpul, mistuirea alimentelor și asimilarea ne mai făcându-se în mod bun. Mai e greutate la răsuflare, la lucru, suferințe nervoase, și câte altele. Unii recomandă ca la trei litri de apă pe zi. Ni se pare cam puțină, și eu cred că cantitatea de apă trebuie să fie aceea care satisface setea. Trebuie băută însă la răstimpuri și nu odată ; niciodată să nu se bea două pahare de apă unul după altul, căci dilatează stomacul. Și pentru a nu provoca o sete mare, trebuie să ne ferim de lucruri prea sărate, prea ardeiate, prea piperate. În timpul muncii de vară, țăranul român, după cum s'a constatat de medici, bea pe zi peste cinci oca de apă, ceea ce este foarte vătmător pentru trupul lui destul de istovit.

— Dar cum să mâncăm ?

— Înainte d'a-ți spune, îți voi face cunoscut că gura trebuie ținută totdeauna curată, adică trebuie să șterși dinții de două ori pe zi cu o periută cu prafuri antiseptice sau cu pastă de dinți care se vinde la farmacie ; de asemenea gura trebuie clătită bine cu apă curată și, în lipsă de periută, cu o cârpă curată să se șteargă dinții. În gură în scuipatul omului se află sămânța tuturilor boalelor ca oftica și altele și nu e bine să scuipăm pe jos, ci într'o batistă pe care o spălăm cu leșie acasă.

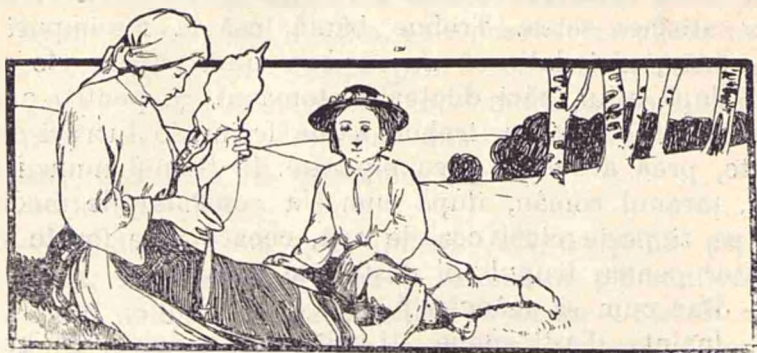
Sunt foarte mulți oameni cari înghit fără să-și dea osteneala d'a mestecă bucatele. Asta prăpădește stomahul care e nevoit să macine el singur, și să facă ceea ce trebuie să facă dinții și măselele. Pe la orașe sunt mii de oameni cari se duc vara la băi la Karlsbad numai pentru că nu mestecă bine cu măselele bucatele. E bine dar să lăsăm stomahul numai cu ce e dat lui să facă și să nu-l împovărăm cu o muncă peste puterile lui, căci tot în capul nostru se va sparge la urma urmei suferința.

Nu trebuie nici să mâncăm stând în picioare, sau când suntem supărați, iritați, nici înghițind repede dumicații. Urmările sunt rele pentru nervi. E bine ca și ochiul să fie amuzat când mâncăm : să vadă masa curată, farfurii și tacâmuri curate. Bucatele să nu fie vechi, iar veselia, râsul și glumele, pe cât se poate să domnească în tot timpul mesei.

Aceasta va face ca mâncarea să folosească de zece ori

mai mult or cărui om. Mai e de dorit ca să nu ne obișnuim a bea 'naintea mesei țuică, mastică, etc., căci toate astea învață stomahul să fie leneș și să nu mai aibă poftă de mâncare fără țuică, mastică etc.

D. Teleor.

Legenda Lăcrămioarei ⁽¹⁾

I.

Lela povestea Zorelei trecuse vre-o doi ani și multe povești de a florilor mi-a spus mama, pe care mă muncesc necontenit să mi le aduc aminte. Dar aceea ce n'am uitat așa lesne e că într'un an așa pe la sf. Gheorghe, mama, îmi spuse într'o după amiază.

— Măi, Ionică, ia-ți pălăria și să mergem, în huciul dela Buciumeni după grăușor.

Bucuria mea, când am auzit de huciu: una că aveam să culeg flori și să-mi împodobesc pălăria și alta că aveam să mănânc iar borș cu buruiana ceea după care mă omoram și de care nu mâncasem poate de un an.

Și mama luându-și o basmă, și furca în brâu o pornirăm. Doar apucărăm pe ulița Pietrari; de acolo, pe la groapa de lut a lui Clopoțel și trecurăm pârul Buciumeni și iată-ne la huciu.

Ii, Doamne, ziua ceea așa eră de frumoasă! — Se vede unde mergeam cu mama — Lasă că cerul părea un obraz curat și șters cu șervețelul; dar câmpul părea o mare care la bătaea vântului ușor și plin de sănătate venind dinspre munții Neamțului, se prelungea în valuri nesfârșite într'o sticlire

(1) Cu desemnuri originale de D. Stoica.

de spumă ; pe când din toată podoaba asta : în deal huciul și în vale Buciumenii albi de floare se arătau ca niște ostroave din sclipirea unei ape.

D'apoi huciul eră plin numai de cântec și bâzâit : merla, florinul, cărămidarul și atâtea păsări par'că petreceau la o nuntă ; care flueră, care țărâiau, altele parcă sunau din niște zurgălăi și huciul eră des, verde de frunză tânără și plină de sănătate ; cărărușele din alți ani încă nu se pierduseră ; iar de sub frunza putrezită, viorelele, ca niște stropi din cerul albastru, eșeau de sub frunze, ca niște capete sfoase de copii de sub un înveliș. Apoi nu mai vorbesc de miera ursului adormitoare la miros și altele ca ciuboțica-cucului plină de floare, care se amestecă printre cele dintâi ca niște mosafiri la o adunare, pe când la umbră, ca și cum s'ar fi ferit să nu le topească lumina soarelui, stăteau niște flori albe ca niște lacrimi înghețate

Viorelele le știam de când mă înălțam în degete să mă uit ce e pe masă și mi le aduceă frate-miu Iacobiu în sân ; dar florile cele nu. Și pe când mama culegeă grăușor din un luminiș înprejmuit de mesteacăni drepti și albi ca niște lumânări, eu îmi împodobii pălăria cu flori și luând de sub un teiu tânăr un mănunchiu de flori de acele, o plecai spre mama.

— Mamă, oare ce flori sunt astea.

— Astea-s lăcrămioare.

— Și de ce le zice oare așa ?

— Fiindcă se zice că ar fi izvorâte din lacrimile și trupul unui fecior de împărat.

— Îra, mamă, spune-mi și povestea asta.

— Să ți-o spun, dar să stai lângă mine, să nu te miști nicăerea, că-mi stingheresc povestea și se încurcă fusul.

Și mama așezându-se jos, trase o viță din caer, îl îmbală și sfâr ! sfâr ! fusul, începă să povestească.

— A fost odată un împărat și o împărăteasă.

— Ca aceea din povestea zorelei.

— Apoi, taci, glăsuî ea, ți-am spus că mi se încurcă fusul.

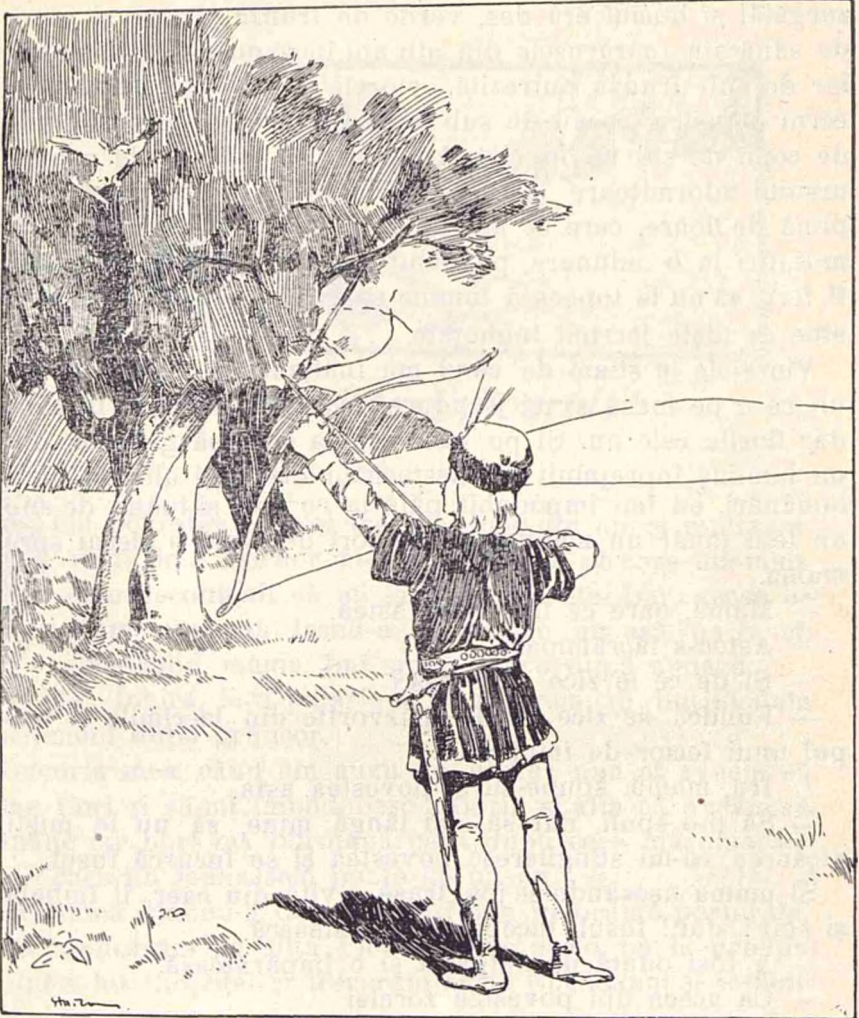
Și împăratul plecă la bătae cu niște zmei.

Și vreme trecu dela asta și împăratul nu mai veni.

Intr'o noapte ce avu împărăteasa, că nu putu dormi de loc.

Patru luni de când s'a dus și nici un răvaș și nici o vorbă. Să fi murit acolo?

— Nu, nu ferească D-zeu; bărbatul meu în totdeauna a eșit biruitor și se cutremură ca de un vis rău. O fi alungat pre zmei din hotarele lor, și o fi îngălat cu gospodăria noii împărății. Mai bine așa.

...Intinse arcul și o săgetă.... (pag. 530).

Și pe când făcea ea socoteala asta, de odată auzi, în puterea nopții bătând cineva în poartă.

— Cine-i? — se auzi straja.

— Un răvaș pentru prea slăvita împărăteasă.

Când auzi împărăteasa de răvaș, parcă-i mușcă inima o presimțire rea.

Repede sunară zăvoarele, împărăteasa aprinse lumina, se îmbracă și un ostaș cunoscut intră, și-i întinse un răvaș cu pecetea țării, la care împărăteasa numai îngălbeni și întrebă:

«Ce, i s'a tăiat mâna? Nu poate scrie; e bolnav?»

Ostașul tăcu cu capul plecat și cu mâinile cruce pe piept. Aice sării cu vorba :

«Dar de ce ședeă cu mâna pe piept, mamă?»

— Așă ședeau pe vremuri slujitorii și boierii în fața domnitorului ori împăratului țării, când primeau vre-o poruncă sau aduceau vre-o veste. Și chiar slugile în fața stăpânilor lor. Asta eră ca semn de supunere și cinste.

Și, urmă mama, împărăteasa, cum deschise răvașul și scoase un țipăt și căzù jos. — Impăratul eră mort.

Iute alergară oameni din curte, femeile din casă; o ridicară și o puseră pe pat. Atunci născù un băețel de șapte luni.

— «O făcut un băet de șapte luni, mamă?»

— Apoi, tu nu ești tot de șapte luni și trăești? — Și nu mult după aceea împărăteasa murì.

— Și băeatul a trăit, mamă?»

— Stai să vezi: Indată s'au adunat ostașii și boerimea și-au ales de împărat pe nagățul de șapte luni.

— Așă de mititel, și împărat?»

— Apoi dă, cine se naște din împărați de odată e crai dacă n'are alt frate mai mare și-i mor părinții... Și au îngropat pe împărăteasa frumos și pe băeet l-a dat la mancă; iar țara o duceau boerii.

Trecù un an, doi, trei: băeatul singur. Trecură cinci-spre-ce: băeatul nemângăet că n'aveà cui zice mamă, n'aveà cui zice tată; mai mult durerea lui crescù când i s'a spus cum s'au sfârșit părinții.

— Aice, deși neîncercat decât în bătăile mamei, și a trașerii de păr cu băeții, mă gândii ce m'aș face fără mamă și tată și o jele mi se scurse pe suflet, și mi se părea că aș fi fost tare nenorocit fără dânșii.

În vremea asta mama urmă:

— Și băeatul în nemângăerea lui, se apucă să-și petreacă vremea în vânătoare și la prins pește la baltă.

Dar într'o zi, băeatul se află la vânat prin o pădure, când numai ce auzi un cântec de pasăre așă de frumos cum nu

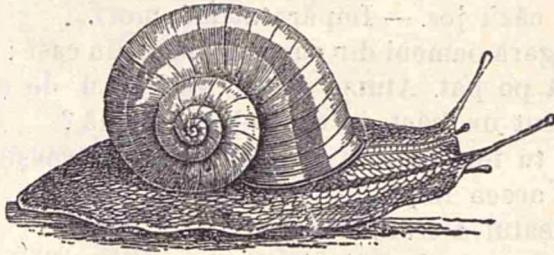
mai auzise de când eră el. Și o apucă spre partea ceea și văzî că aceea ce cântă eră o pasăre așa de frumoasă că băeatului ce-i venî s'o prinză și întinse arcu și o săgetă.

— O, voinice, vorbi pasărea, atunci; de când te caut să-ți spun și eu o vorbă mai dulce, da, tu abea mă văzuși și-mi și scurtași zilele. Eu îs ursita ta și nus pasăre, ci femeu și de ți-o fi vre-odată dor de mine, să vii la palatul meu și pasărea își luă zborul spre ameză nelăsând decât o dără de sânge.

— Săraca! Săraca! făcui eu și mi-a venit așa de jele de cele auzite!...

(Va urma).

Ion Dragoslav.

Negoțul cu melci.

Multă vreme în Austria mâncau melci sau culbeci de la Ulm, de felul celor ce mâncăm și noi și căror latinește le zic *Helix pomatia*. Dela Ulm îi aduceau în cutii încărcate pe vase. Acumă au melcii mare căutare la Paris și trimit acolo din toate părțile, chiar și dela Ulm.

Așa de mare e cererea, încât oamenii s'au apucat de crescut și de îngrășat melci în grădini sau melcării anume. Și fac parale! D-rul Geyer dă foarte nostime amănunte. Adună melci din Munții Ulmului, din Jura Suabiei, din Würtemberg și Baden. Locuri unde îi adună și cresc sunt: Riedlingen la Dunăre, sătucul Gutenstein lângă Sigmaringen și Rottweil lângă riul Neckar. În părțile acelea se află nenumărate grădini mici pentru creșterea melcilor. Unele dau câte 50.000 pe an, altele pân'la un milion de bucăți. În Gutenstein se aflau în grădini, în vara lui 1908, 3 milioane de melci.

Multă silință și-a dat primarul aceluia sat înjghebând o cooperativă pentru creșterea și vinderea melcilor în Franția, unde au anunțuri în ziare ca să capete cât mai mulți și mai buni mușterii.

Copiii culeg melcii și-i aduc crescătorilor. Grădinile au gard de sârmă cu ochiuri mici și se află pe coaste. Peste gardurile de sârmă nu se pot cățara, să scape.

Nu trebuie culeși prea de timpuriu, ci după ce și-au pus ouăle și au eșit pui din ele; prin urmare, în August. Se cere o lege care să oprească adunatul melcilor prea de timpuriu.

În grădinile acestea de melci poți vedea inși a căror găoace are mărime pân la 65 și 70 mm., deci uriași, pe lângă alții numai de 30 mm. Unii inși sunt albi de tot, alții pătați.

În scoică stă la fiecare scrisă istoria. La unii e sucită la dreapta, la alți la stânga.

Pân acuma nu s'a prea găsit chip de-a-i hrăni altfel de cum le e obiceiul. Tărăte de orz par a le plăcea. În unele nopți fac drum de 50 m., când e vreme caldă și umedă. De-aceea stăpânul are grijă să-i culeagă des deminează sau chiar noaptea, la vreme de ploaie.

Pregătirile pentru somnul de iarnă, le încep unii încă din Septemvrie. Ca să nu se îngroape adânc în pământ, pământul grădinei trebuie să fie vârtos. Astfel îi silim să se bage în pătura de mușchi ce le punem la îndemână. Stau acolo pe spete, cu gura găoacei în sus, acoperită cu un capac pietros, gros și alb.

După ce se recește vremea, îi adună și-i pun în lădiți, pe cari le trimit în orașe, în deosebi la Paris, unde au mai mult căutare și unde se capătă plată mai bună pe ei.

Ba au ajuns să facă bani și cu găocile goale, dela cei ce se întâmplă de pier. Se adună toate, le spală bine într'o mașină anume făcută și le vând și pe acestea pe 1 leu 25 mia, tot la Paris.

Ce fac la Paris cu ele? Le umplu c'o tocătură de carne de melc, de ficat, de unt, de verdeață și cu mirodenii, le vând ca melci gătiți celor cari se cred mai dibaci și mai pricepuți la asemenea bucate. Amănuntele după Technische und Natur wissenschaftliche Zeit.

Și la noi să mănâncă melci mulți. Nu știm înse dacă se culeg și îngrășe undevă în țeară. Cea mai mare parte se a-

duc de peste graniță ; dar pe cei din țeară îi culeg și desgroapă de pe unde se ascund ei să-și petreacă iarna adormiți.

În Zoologia lui Ludwig K. Schmarda cetim că felul acesta de melci trăește mai ales prin podgorii. În Alpi, până la 1666 de m. Se hrănește cu buruene și erburi, face dela 30 la 40 de ouă, mari cât bobul de mazere și le îngroapă în țărână. Ouălor le trebuie 26 de zile de clocire ca să iasă pui din ele. Mai de mult îi întrebuițau ca leac. În Germania de miazăzi îi mănâncă. În Viena, de asemenea, și sosesc pe fie ce an corăbii întregi încărcate mai numai cu lăzi de melci. Din Svițera îi trimit în Italia. Îi îngrașe și în Livonia (Rusia)

I. N.

C R O N I C A.

CORPURILE LEGIUITOARE.

SENATUL.— În ședința dela 25 Ianuarie s'a început discuția proiectului pentru modificarea *codului silvic*.

Codul silvic care se află azi în vigoare a fost promulgat la 19 Iunie 1881. El a corespuns în parte nevoilor momentului, dar a avut un mare neajuns, căci pentru aplicarea lui se cerea sporirea numărului de agenți silvici și acest lucru nu s'a putut face. De atunci și până azi s'au schimbat lucrurile și pădurile noastre s'au împuținat într'un mod îngrijitor. Trebuie dar ca statul să se gândească a lua oarecari măsuri. Studiindu se împrejurările, s'a ajuns la încheerea că ar fi bine să se facă o serie de modificări în vechea lege. Proiectul a fost întocmit de d-l Anton Carp, fost ministru al agriculturii, și revăzut de comitetul delegaților Senatului în unire cu actualul ministru, d-l Al. Constantinescu, care și l-a însușit.

S'a vorbit de multe ori în revista noastră despre însemnătatea pădurilor și s'a arătat adesea relele ce decurg din pustiirea vechilor codri. Cu ocazia inundațiilor din Franța au zis unele ziare de acoio că nenorocirea a venit în parte și din pricina despăduririi unor porțiuni de munți, ceea ce a înlesnit ca torenții să se asvârle pe unde au voit. Este deci nevoie ca proprietarii pădurilor să nu aibă o libertate absolută, ci să se ia și oarecari măsuri de interes general.

Aceste măsuri alcătuiesc *regimul silvic*. Iată ce zice în această privință expunerea de motive a ministrului :

„Prin regim silvic se înțelege tot complexul de dispozițiuni prevăzute prin lege, cari au de scop regulamentularea exploatării pădurilor, fixarea epocii când vor trebui să se facă reimpăduririle, oprirea defrișărilor, afară de anumite cazuri, luarea măsurilor de poliție și de pază a pădurilor, enumerarea penalităților de aplicat asupra abaterilor dela lege și, în fine, urmărirea delictelor și contravențiilor».

Dar până acum nu aveam în țară *regim silvic*? Avem; însă întinderea lui eră prea mărginită. Legea din 1881 supunea acestui regim : pădurile statului și ale comunelor, pădurile stabilimentelor publice și ale bisericilor și pădurile particularilor în cari aceștia se află în devălmășie cu statul sau cu comunele. Statul nu avea putere să aplice regimul silvic altor păduri, ori cât de mare ar fi interesul de a se opri tăierea ori de a se înlesni împădurirea.

De aceea proiectul de lege a pus sub regimul silvic și pădurile următoare :

«1. Pădurile Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, așezămintelor de cultură națională, fundațiilor private, societăților anonime și ale oricăror alte persoane juridice;

«2. Pădurile stăpânite de moșneni sau răzași în devălmășie, în ori și ce parte ar fi situate;

«3. Pădurile ce se găsesc în bazinele de recepție ale torențelor, a căror existență este necesară pentru a împiedica surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor sau a stâncilor și transportarea lor în albiile râurilor, pe cari le înalță și provoacă inundațiuni în regiunea de câmpie».

Aceste modificări erau necesare și impuse de starea de lucruri pe care toată lumea o observase.

De aceea zice expunerea de motive cu drept cuvânt :

«Modul cum s'au exploatat până acum cea mai mare parte din pădurile noastre a dat rezultatele cele mai funeste. Nu mai vorbesc de pădurile de câmp, cari încetul cu încetul au dispărut aproape cu desăvârșire din cauza ușurinței cu care s'au permis defrișările, dar chiar în regiunea muntoasă păduri întregi, cu arbori mari și frumoși, cari altă dată acopereau munții noștri și cari făceau podoaba acestei regiuni a țării, astăzi aproape că nu mai există. În locul lor n'au rămas decât goluri, unde pe alocuri se zărește încă o parte din tulpinele arborilor de odinioară, printre cari crește și câte puțină iarbă, iar în multe părți a dispărut și această urmă a pădurilor de altă dată, astfel că apele ploilor torențiale ne mai întâlnind nici un obstacol, târăsc în vale pământul și-l transportă în albiile râurilor sau îl depun de multe ori peste terenurile cultivabile, sporindu-se astfel din an în an suprafața locurilor improductive.

«Acest spectacol întristător, acest rezultat dezastros este datorit în parte lipsei de atențiune ce se pune în facerea lucrărilor de amenajarea pădurilor, dar mai cu seamă legislațiunii noastre silvice, care nu prevede destule măsuri pentru conservarea și regenerarea massivelor noastre păduroase».

Proiectul prevede toate dispozițiile necesare pentru ca pe viitor să nu se mai urmeze ca până acum.

Comitetul delegaților Senatului a ales raportor pe d-l *Caton Lecca*. După ce d-sa a citit raportul acestui comitet, Senatul a votat luarea în considerație fără nici o discuție.

La discuția pe articole au vorbit : d-l *Gr. Procopiu*, d-l d-r *Râmniceanu* și d-l *Al. Constantinescu*, ministrul agriculturii.

Legea s'a votat în ședința dela 26 Ianuarie cu 53 bile albe din 55 de votanți.

În ședința dela 27 Ianuarie se votează proiectul de lege prin care se declară *alienabilele pământurile* locuitorilor din Sinaia improprietăți prin legea dela 1864. Vorbesc d-nii *M. Ferechide*, ministrul de interne, *Procopie Dumitrescu*, d-r *Râmniceanu*, *Gr. Procopiu* și *Vericeanu*, raportorul.

Se știe că Sinaia a devenit azi un adevărat oraș. Ea s'a prefăcut din comună rurală în comună urbană, însă sunt încă locuri pe cari unii săteni le-au dobândit prin legea din 1864 și cari, conform acestei legi, nu se pot înstreina. Însă nevoile crescând ale acestui nou oraș a făcut să crească așa de mult prețurile locurilor încât unii proprietari au un mare câștig dacă vând locurile lor cu aceste prețuri urcate. Pentru înlesnirea lor și pentru înlesnirea lucrărilor de înfrumusețarea Sinaiei s'a adus proiectul — ne spune d-l Vericeanu. El se votează cu 42 bile albe, fiind contra 19 voturi.

La 28 Ianuarie Senatul ascultă dezvoltarea interpelării d-lui *Ilariu Isvoranu*, care arată necesitatea construirii unei linii ferate dela Severin

la Baia de Aramă. Răspunde d-l V. Morțun ministrul lucrărilor publice, care făgăduiește că lucrul se va studia și, îndată ce fondurile vor permite, se va face și această linie.

La 29 Ianuarie se discută proiectul de lege, votat de Cameră, cu privire la *vânzarea către autorități a lemnelor de foc din pădurile statului și înființarea de depozite în orașe*.

Vorbesc d-nii Teodor Rosetti, C. Arion, C. Burghele, raportorul, și Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor. Proiectul se primește cu 52 bile albe din 66 votanți.

Se mai votează, cu 58 bile albe din 60 votanți, proiectul de lege, admis de Cameră cu privire la *înființarea unui fond zootehnic pentru îmbunătățirea animalelor domestice*; apoi Senatul ia vacanță până la 3 Februarie.

CAMERA.— Spuneam în «Cronica» trecută că tot în ședința dela 26 Ianuarie s'a început discuția proiectului de lege propus de ministrul finanțelor, ca statul să fie autorizat a contracta un *împrumut de 45 milioane pentru trebuințele căilor ferate*.

Căile ferate din România au luat în ultimii ani o dezvoltare pe care n'o bănuiau desigur bătrânii de azi cari au apucat o singură linie, cea dela București la Giurgiu, sau știu și vremurile când mergeau dela București la Iași cu trăsura. De oparte locuitorii au început a călători din ce în ce mai mult; de altă parte trebuințele industriilor de tot felul cari s'au întemeiat și înfloresc în țară au cerut vagoane și iarăș vagoane pentru transportul diferitelor produse.

Căile ferate produc mult, dar, pentru a produce și mai mult, cer neconținute îmbunătățiri. Aceste îmbunătățiri costă bani. Fondul de rezervă de 20% din beneficiul net al exploatării este neîndestulător, de și se ridică anual la suma de 6—7 milioane; trebuie *deodată* sume mari pentru a se face lucrările necesare în timp scurt pentru ca să se pună toate aceste lucrări în serviciul publicului, care va plăti pentru slujba ce i se va face. De aceea ministrul de finanțe cere autorizație să contracteze împrumutul. Anuitățile se vor plăti din venitul fondului de rezervă al fiecărui an.

Proiectul de lege arată și anume lucrările cu cari se vor cheltui acești bani. Ele sunt de trei feluri: a) vagoane și locomotive, b) construire de linii de garaj și altele; c) construcțiuni de gări, magazii, ș. a.

La discuția acestui proiect au vorbit d-nii N. Enășescu, C. Iarca, Tache Ionescu, Al. Marghiloman și Em. Costinescu, ministrul finanțelor. Votul s'a dat în ședința dela 27, fiind 66 bile pentru proiect și 4 contra.

Se începe apoi discuția proiectului de lege, aprobat de Senat, relativ la *măsurile de siguranță pentru cazane, mașini, instalații mecanice*, etc. Această discuție ține două ședințe. Au vorbit d-nii R. Porumbaru, Al. Marghiloman, N. Fleva, I. Florescu, N. Enășescu, I. Lahovari și M. G. Orleanu, ministrul comerțului și industriei. Proiectul s'a votat cu 65 bile fiind 15 contra.

O altă chestie cere a ocupat Camera și a dat naștere la discuții animate a fost proiectul de lege ai ministrului de finanțe prin care se *ridică taxa pe spirt și se scade taxa pe vin*. Cu ocazia discuției acestui proiect s'a propus de unii deputați să se mărească și taxa pe bere pentru a se proteja astfel producțiunea vinului. Această propunere s'a respins de Adunare.

Au vorbit d-nii C. Iarca, Titu Frumușanu, N. Răutu, Z. Filotti, N. Fleva și E. Costinescu, ministrul finanțelor. Apoi proiectul s'a votat, în ziua de 29 Ianuarie, cu 73 bile din 76 votanți.

Tot d-l Costinescu, ministrul finanțelor, a prezentat un proiect de lege prin care statul ia asupra-și construirea căilor ferate începute de

judete. Capitalurile depuse până acum, cari se ridică la 39 de milioane, ar fi cu desăvârşire pierdute, căci judeţele nu mai au putinţă să capete, prin împrumutări, sumele ce mai sunt necesare până la terminarea lucrărilor. De aceea statul va termina liniile următoare: Bucureşti-Olteniţa, Pucioasa-Moroeni, Ploieşti-Urziceni, Urziceni-Slobozia, Hârlău-Podul-Iloaei, Giurgiu-Blejăşti, Tulcea-Babadag-Dorobanţu, Buhăeşti-Roman, Paşcan Târgu-Neamţu, Făurei-Tecuci.

Proiectul a dat naştere la multe discuţii. Au vorbit d-nii *Poenaru Bordea, Seulescu, Burileanu, Micescu, Tache Ionescu, Schmelz, N. Enăşescu, Dincă Schileru, R. Porumbaru, Gr. Petrescu, N. Filipescu, I. Procopiu, I. Florescu, V. Morfun*, ministrul lucrărilor publice, şi *Em. Costinescu*, ministrul finanţelor.

Proiectul se votează cu 66 bile albe.

Se mai votează şi modificarea introdusă de Senat în legea soldelor votată de Cameră şi apoi Adunarea iea vacanţă până la 3 Fevruarie.

Starea agricolă a României la finele lunii Ianuarie 1910 st. n.

Luna Ianuarie, a doua din cursul iernii, care în general este cea mai friguroasă, a fost caracterizată ca şi precedentă sa printr'un timp mai mult blând, cu precipitaţiuni atmosferice destul de abondente, deşi cu puţină ninsoare, şi aceasta mai mult în regiunea de sus a ţării.

Zilele frumoase şi calde din mare parte a acestei luni, înghetul slab din cursul nopţilor şi numărul mic al zilelor de iarnă, au dat lunii Ianuarie 1910 caracterul mai mult al unei luni de primăvară de cât de plină iarnă.

Această lună n'a mai fost atât de puţin friguroasă la noi din 1902, când temperatura sa mijlocie a fost şi mai ridicată ca în acest an.

Ninsoarea căzută în cursul acestei luni, fiind precedată mai în totdeauna de ploaie sau lapoviţă, s'a topit în parte şi s'a depus pe o grosime relativ mică.

Apele râurilor, pâraurilor şi lacurilor mai mici au fost îngheţate aproape în tot cursul lunii; râurile mai mari au îngheţat numai în perioada mai geroasă, desghetându-se în zilele calde ce au urmat.

Dunărea n'a purtat sloiuri nicăeri în cursul acestei ierni şi navigaţiunea s'a făcut în toate părţile fără întrerupere.

La sfârşitul lunii Ianuarie starea agricolă se prezintă în toată ţara cât se poate de mulţumitoare. Timpul prea puţin friguros din această lună a fost favorabil semănăturilor şi întreţinerii cu uşurinţă a vitelor. Gerul mai simţitor, care a fost în unele zile din Ianuarie, n'a produs nici un rău semănăturilor; într'adevăr în partea de sus a ţării, unde a fost mai tare, pământul eră acoperit de ninsoare, apoi a fost şi de scurtă durată; iar la câmpie, pe lângă că semănăturile de toamnă, care se prezentau pretutindeni frumoase, nu au suferit de îngheţ, dar au şi mai crescut în unele părţi.

Mai în toată ţara, în deosebi la câmpie, vitele mărunte şi chiar cele mari au putut fi scoase la păşune în zilele calde şi frumoase, economisind astfel din nutreţul de iarnă.

În regiunea dealurilor şi la câmpie, pe unde pământul a fost

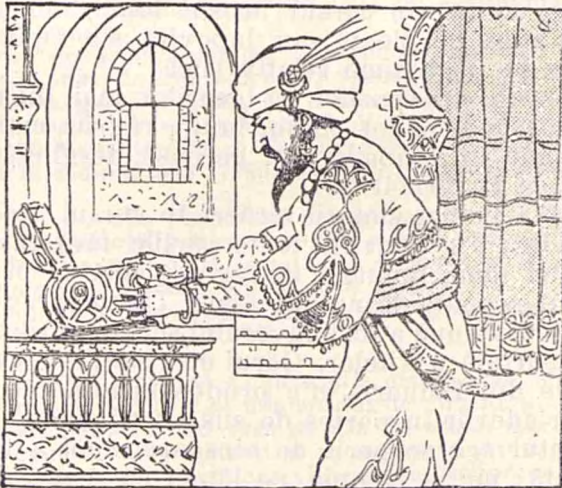
prea puțin acoperit cu zăpadă ori de loc și timpul eră cald, s'au făcut neîntrerupt desfundări de terenuri pentru vii, pomi și alte plantațiuni; în unele părți din câmpie, mai ales în Dobrogea, s'au făcut mai multe arături de primăvară, iar la Gargalicu-Mare s'a semănat chiar orz; în alte locuri s'au plantat pomi.

Mugurii la arbori, arbuști și pomi roditori, s'au mai dezvoltat în cursul acestei luni, cu deosebire în regiunea de câmpie și în cea dela mare.

Pagina glumeață.

Salba minunată.

Zice că eră odată un sultan vestit prin bogățiile sale. Fel de fel de giuvaeruri, care de care mai minunate, erau grămădite în dulapurile închise cu uși de fier, în cutii cu încuitori secrete. Și păzitori mulți erau puși să păzească comorile. Dar se vede că toată paza e în zadar câteodată. Vorba ceea: „Să te ferească Dumnezeu de hoțul din casă“. Iată că într'o zi, când își cercetă comorile, deschide o besactea în care se află închisă o salbă numai de pietre scumpe și de bani vechi de aur. Ce să vază? salba nicăeri!.. E greu de spus necazul Sultanului. Nu

eră vorba numai de prețul aurului și pietrelor; dar eră altceva... Salba aveă o putere minunată... cel care o purtă la gât sau chiar o atingeă de câteva ori pe zi, eră păzit de efectul otrăvii.

Ce să facă? Se gândi, se resgândi, puse să cerceteze pe toți

păzitorii, pe toți oamenii palatului. De geaba ! Nu și nu ! Nimeni n'o luase.

În furia lui ar fi voit să omoare pe toți, dar... se opri. Ce ar fi folosit, dacă nu putea să aibă salba ?

Ii veni atunci știre că într'o casă veche dintr'o mahala depărtată trăește un cerșetor bătrân care se pricepe la vrăjitorii.

De grabă trimise să-l cheme, îi desluși toate lucrurile și-i ceru

stat.

— Să mă lași să fac cum oiu ști eu, zise bătrânul.

— Bine.

— Ziceai că ai fi vrut să omori pe toți. Ei bine, eu am să le dau otravă la toți și toți au să moară, afară de cel care a luat salba : acela o să scape și o să pui mâna pe salbă.

Sultanul îi dăde încuviințare și pe dată fură chemați toți slujitorii și oamenii palatului.

— Ascultați ! le zice sultanul. Toți sunteți osândiți la moarte. Veți bea toți din otrava ce se află în această sticlă și nu va scăpa decât acela care s'a atins de salba minunată.

Zis și făcut... Nu voiu încercă să vă povestesc frica nenoro-
ciților slujbași ai sultanului. Dar n'avea ce să facă, căci geala-
tul stă aproape și l-ar fi răpus cu sabia pe cel ce s'ar fi im-
potrivit și n'ar fi vrut să bea paharul tot.

Dar... minune!.. Toți băură din otrava pregătită de vrăjitor
și n'aveau nimic. Ba nu !.. Iată unul care țipă și se ține cu
mâna de pânțece...

Ce să fie? Sultanul eră în mare încurcătură... Se vede, gân-
deă el, că toți aceștia au fost tovarăși și se.găteă să pronunțe
hotărârea...

Iată că în acest timp servitorul cu pricina urmează să țipe
și cade jos.

Atunci cerșetorul sări din colțul lui strigând :

— Iată hoțul!..

Și în adevăr, luat de scurt, mărturisî și salba fu găsită.

Ce se petrecuse? Sunteți nerăbdători și d-voastră să aflați,
cum eră și sultanul.

A spus-o sultanului vrăjitorul și eu v'o spun d-voastră.

Otrava eră apă cu un sirop de fructe. Toți cei nevinovați,
după ce au băut, au așteptat să înceapă a lucra otrava și au
stat nemișcați, pieriți de frică.

Hoțul, care știa că va fi apărut de otravă, ca unul ce are
salba la el, a început îndată să se prefacă că i vine rău, ca să
crează sultanul că otrava și-a făcut efectul și să-i deă drumul...

Dar... adevărul a eșit la lumină și vinovatul a fost dus la moarte...

Povestea o fi mincinoasă, ca multe povești, dar un lucru a-rată și ea : că răufăcătorii tocmai când se cred mai isteți, atunci dau în cursă.

Stan Pățitul.

Bibliografie.

—Din biblioteca populară «Socec» a apărut No. 91—92, tratând: *Zadig sau Destinul*, traducere.

Prețul 55 bani.

De vânzare la toate librăriile.

—A apărut:

Cea d'întâi durere, Nuvele și schițe de Em. Gârleanu.

Prețul lei 2,50.

De vânzare la toate librăriile.

O recomandăm abonaților noștri.

Licitațiuni.

Se aduce la cunoștința generală că se vor ține următoarele, licitații la orele 10 a. m., la Eforia Spitalelor Civile din București, pentru exerciț. 1910—1911 :

- 1) La 10 Februarie 1910, pentru carne de vacă, jimblă și pâne,
- 2) " 11 " " untură și vin,
- 3) " 15 " " petrolu,
- 4) " 16 " " griș și făină,
- 5) " 19 " " articole de cusatorie,
- 6) " 20 " " deșertarea latrine'or,
- 7) " 22 " " articole de cauciuc.

— În ziua de 15 Februarie anul curent, se va ține licitație publică la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, prefecturile de Romanși și de Vaslui, pentru vânzarea porumbului disponibil din recolta 1909 a fermelor model Laza și Studina.

Condițiunile sunt:

1. Porumbul văzut și plăcut în știuleți în pătulele sau magazinele fermei.

2. Ofertanții vor prezenta ofertele închise la ora 10 $\frac{1}{2}$ a. m. și va oferi prețul pe vagon loco curtea fermei la magazie.

3. Sacii sunt ai cumpărătorului.

4. Se va depune o garanție de 5% la licitație și imediat după adjudecare alți 5%, pentru a constitui o garanție în total de 10%.

5. Porumbul se va predă în boabe și în curs de o lună dela adjudecare, cu obligație pentru cumpărător de a ridica porumbul în acest termen.

6. În caz de neridicare în termen de o lună de zile, cumpărătorul perde garanția în favoarea Ministrului și Ministerul își rezervă dreptul a vinde porumbul, pe comptul cumpărătorului și a-l obliga să plătească diferența de preț în caz că prețul va fi mai mic.

7. În ofertă se va arăta precis că cumpărătura porumbului se va face acceptând în totul și fără rezervă condițiunile acestei publicațiuni.

8. Dispozițiunile legii Comptabilități generale a Statului, sunt obligatorii la ținerea acestei licitațiuni.

— În ziua de 16 Februarie 1910, ora 10 $\frac{1}{2}$ a. m., se va ține la Eforie, b-dul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise, pentru închirierea următoarelor prăvălii și acarete:

Din București:

1. Prăvălia No. 5, din palatul Eforiei, pe termen de 3 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1910, garanție provizorie lei 800.

2. Prăvălia No. 7, din palatul Eforiei, pe termen de 3 ani cu începere dela 23 Aprilie 1910, garanție provizorie lei 800.

3. Casele din strada General Florescu No 10, pe termen de 3 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1910, garanție previzorie lei 500.

4. Casele din calea Victoriei No. 185, pe termen de 3 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1910, garanție provizorie lei 600.

5. Apartamentul din fund al caselor din str. Labirint No. 76, pe termen de 3 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1910, garanție lei 100.

Din Sinaia.

6. Cazino, pe termen de 3 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1910, garanție provizorie lei 500.

Jud. Prahova.

7. Casele cele mari din curtea schitului Poiana, com. Poiana, cu începere dela 23 Aprilie 1910, pe termen de 3 ani, garanție grovizorie lei 300.

Condițiunile speciale, precum și orice informațiuni se pot lua la serv. Domenial, biurou Bunurilor, în toate zilele de lucru, între orele 10 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ a. m.

Licitația se va ține conform art. 72—83 din legea comptabilități publice.

„STEUA“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucra pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kălinderu, *Membru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar, fost senator*. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor universitar*. — *Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar, fost inspector școlar*. — *Membrii*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompiliu Eliade, *profesor universitar*. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul *econom* Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmare).

Vasile M. Buruiană (Mărișeni), 1 leu; D. Mihăilescu (Cudalbi-Covurlui), 1 leu; M. C. Ionescu (Cudalbi-Covurlui), 1 leu; Gh. C. Ioachim (Cudalbi-Covurlui), 1 leu; Ștefan Lupu (Ferdinand-Covurlui), 1 leu; Neagu Tomșa (Oasele-Covurlui), 1 leu; Alexandru Dima (Cuca-Covurlui), 1 leu; Ioan St. Grosu (Băleni-Covurlui), 1 leu; Mihai Tudor (Băneasa-Covurlui), 1 leu; Smaranda Tudor (Băneasa-Covurlui), 1 leu; I. V. Mihăilescu (Berești-Covurlui), 1 leu; V. Danilă (Prodănești), 1 leu; D. Simionescu (Slivna), 1 leu; G. Vasileanu (Drăgușeni) 1 leu; V. Cornescu (Herța), 2 lei; H. C. Iftodiu, inv. (Concești-Haidești), 1 leu; Const. Cucu, inv. (Concești), 1 leu; C. Halaicu, inv. (Rădăuți), 1 leu; Gh. Vornicescu, inv. (Miorcauți), 1 leu; M. D. Alexandrescu, inv. (Rediu-Rădăuți), 1 leu; Emilia Gheorghiu (Darabani) 1 leu; Ecat. Constantinescu (Vornieni), 1 leu; Pr. I. Șerghie (Buve), 2 lei; I. Hassean (Știuleni), 1 leu; Maria Salust (Sârbi), 1 leu; Matilda Costeschi (Hânțești) 1 leu; D. Ionescu (Zvornești) 1 leu; Ioan V. Străchinescu (Milcanca), 1 leu; Gh. Cristea (Iboradiștea), 1 leu; M. G. Dornescu (Iași), 1 leu; Izabela Răut (Herța), 1 leu; Aglaia M. Ghiga (Herța), 1 leu; Lucreția Alexiu (Craiova), 2 lei; Eliza C. Zlatian (Craiova), 2 lei; Ioan I. Georgescu (Craiova), 1 leu; S. Spulbereanu (Craiova), 2 lei; G. M. Băzăvan (Giubegea), 1 leu; G. I. Staiculescu (Craiova), 2 lei; Maria I. Grecescu (Craiova), 2 lei; Anastasie Mirescu, inv. (Sălcuța-Plopșor), 1 leu; I. Slăicescu (Călărași), 2 lei; Dia. Al. T. Dobrescu (Călărași), 3 lei; G. V. Constantinescu (Slobozia Călărași), 3 lei;

Iosif Catrinescu (Dragoslavele), 4 lei; N. Catrinescu (Dragoslavele), 1 leu; V. Arsulescu (Dragoslavele), 1 leu; Ioan Pr. Arsulescu (Dragoslavele), 1 leu; Niță I. Predoiu (Dragoslavele), 1 leu; Preotul I. Predoiu (Dragoslavele), 1 leu; Ioan T. Giuglan (Puchenii), 1 leu; Ioan Nedelceanu (Puchenii), 1 leu; I. Minciunescu (Laicăi), 1 leu; Gh. Diaconescu (Runceasa), 1 leu; I. Gh. Moisescu (Runceasa), 1 leu; Simion Mușetescu (Șelari-Nămăești), 1 leu; Ioan Georgescu (Valea-Mare-Nămăești), 1 leu; Victoria D. Popovici (Valea-Mare-Nămăești), 1 leu; Preotul N. Nițescu (Hârțiești), 1 leu; N. Iordăchescu (Stoenestii), 1 leu; Nic. Gr. Poenăreanu (Voinești), 1 leu; Alex. T. Sanda (Schitul-Golești), 1 leu; I. D. Bădescu (Boteni), 1 leu; Gh. Gh. Marinescu (Drăghiciu), 1 leu; Gh. Bunescu (Valea-Popii), 1 leu; Gh. Dragomirescu (Văleni-Lăicăi), 1 leu; Pr. I. Dragomirescu (Schitul-Golești), 1 leu; Ion Macedonescu (Rucăr), 1 leu; N. I. Popescu (Rucăr), 1 leu; I. Ștefănescu (Rucăr), 1 leu; I. G. Saru (București, Sculpturii No. 26), 1 leu; Ion M. Babaia (Călărași), 1 leu; Marin Tache (Albești-Ialomița), 1 leu; Krist Radu (Cunești-Rasa), 1 leu; St. Deculescu (Ciocănești), 1 leu; Ioan Biber (Lehliu-Ialomița), 1 leu; Dragomir Popescu (Vlad-Tepeș-Ialomița), 1 leu; V. Bolboceanu (Lehliu-Lapuna), 1 leu; Cr. Popescu (Dragoș-V. dă), 1 leu; I. M. Ghițulan (Smirna), 1 leu; Dumitru N. Popescu (Ciocănești), 1 leu; Ioan Prahoveanu (Culcații-Răzvan), 1 leu; Ilarion Fierea (Plevna), 1 leu; Ioan Niculescu (Dor-Mărunt), 1 leu; Alex. Tănăsescu (Giurgenii), 1 leu; D. Vulcan (Rădulești), 1 leu; Anton Georgescu (Nucetu-Culcații), 1 leu; D. Nițulescu (Rasa), 1 leu; V. Nicolescu (Socoale), 1 leu; B. Zăinescu (Gheorghe Lazăr), 1 leu; Ioan Georgescu (Mірcea-Vodă), 1 leu; Dimitrie Vasilescu (Holtina-Suceava), 1 leu; I. Teodorescu (Cocarjeana), 1 leu; Atanase Vasilescu (Petroui), 1 leu; Șerban Popa (Tândărei), 1 leu; Gh. S. Popescu (Satu-Nou-Constanța), 1 leu; Alex. Bărbulescu (Dichisenii), 1 leu; Ioan Bărbulescu (Ciulnița), 1 leu; Teodora Mateescu (Slobozia), 1 leu; Nedelcu Lixeanu (Brătianu-Tagu), 1 leu; Anghel Popescu (Ciocănești), 1 leu; George Georgescu (Hagieni), 1 leu; Manole Stoenescu (Găunoși), 1 leu; Gh. Popescu (Plevna), 1 leu; T. Ștefan (Fetești), 1 leu; Em. D. Dinulescu (Gaița), 1 leu; Al. Hagianu (Luciu), 1 leu; D. C. Popovici (Malu-Cioara), 1 leu; Gh. Jercea (Sudiți), 1 leu; Dumitru Nicolescu (Grindași), 1 leu; Const. Călinescu (Cacomeanca), 1 leu; N. Stănescu (Bordușelu), 1 leu; N. Călinescu (Călărași-Vechi), 1 leu; Pr. D. Z. Popescu (Mihai-Viteazu), 1 leu; Maria N. Șoiman (Călărași), 1 leu; C. Daniulescu (Călărași), 1 leu; Pr. St. Păunescu (Didești), 1 leu; M. Suculescu (Crângeni), 1 leu; Gh. Popescu (Poroschia), 1 leu; M. Oprescu (Cervinia), 1 leu; Pr. Bălăceanu (Putinenii), 1 leu; Pr. V. Marinescu (Cărligați), 1 leu; T. Ionescu (Ciolănești), I. Antonescu (Alexandria), 2 lei; D. Filimon (Roșiori), 2 lei; F. Stănculescu (Băsăști), 1 leu; G. Bărleanu (Olteanca), 1 leu; D. Negulescu (Socetu-Mandra), 1 leu; M. Ștefănescu (Traian), 1 leu; Il. Constantinescu (Măgurele), 1 leu; Pr. I. Marinescu (Rădoești), 1 leu; Pr. R. Păunescu (Olteni), 1 leu; N. Albulescu (Meri-Goala), 1 leu; P. Marinescu (Licuriciu), 1 leu; I. Comănescu (Nanav), 1 leu; T. Mandroceanu (Țigănești), 1 leu; D-șoara. M. Florescu (T. Măgurele), 2 lei; D-șoara Sev. Gheorghiu (T. Măgurele), 2 lei; D-na Boezio (Alexandria), 2 lei; M. Stănculescu (Plosca), 1 leu; Pr. M. Constantinescu (Dorobanțu), 1 leu; D-șoara Angela Bănărăscu (Lăceni), 1 leu; C. St. Dragomirescu (Butculești), 1 leu; D-șoara Florentina Georgescu (Nenciulești), 1 leu; D. Dumitrescu (Râca), 1 leu; Gh. Nicolau (Bucov-Adunați), 1 leu; I. R. Dumitru (Căldărari), 1 leu; Dumitru Pătrașcă (Udupu), 1 leu; Pr. D. Ionescu (Miroși), 1 leu; Al. Penescu (Piatra), 1 leu;

Numărul membrilor înscriși în cursul anului 1909 este de 1.430, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 1.213 lei.

(Va urmă).